

Landsbygd-Livsmedelproduktion?

Utan nationella styrmedel får vi en döende landsbygd.

Vem har inte hört talas om vikten av en levande landsbygd och att landets bönder är "på väg mot världens renaste lantbruk" ? Att slagorden från Centern och LRF , som man trodde skulle försvara landets naturresurser, bara var innehållslösa ramsor råder det knappast något tvivel om. Utvecklingen eller rättare sagt avvecklingen är ett svek från de politiska krafter och framförallt LRF som säger sig värna om landsbygden. Vem bär ansvaret för att fundamentet i jordbruket ödeläggs ? Man kan inte tala om annat än totalhaveri när 2-3 mölkgårdar om dagen läggs ned. Varför hörs det inget från bondepartiet när jordbruk läggs ned och vi importerar mat istället ?

När det gäller LRF:s propaganda var den just så överdriven och innehållslös som många kritiker hävdar. Världens renaste lantbruk har aldrig använt så mycket bekämpningsmedel som nu. Hur går det ihop? Strategin som LRF satsat på har ändå givit bra utdelning. På väg program och "husesyn" har ingivit förtroende hos konsumenter och handlare trots att detta egentligen inte har med livsmedelskvalite att göra. Det visar däremot att den som har makt och ekonomiska resurser framgångsrikt kan marknadsföra budskap även om dessa skulle sakna konkret innehåll . Under kampanjens täckmantel har en utrensning av småjordbruk genomförts samtidigt som förädlingen fusionerats till ohanterliga och odemokratiska kolosser. Allt enligt Bo Dockereds filosofi: Frågan är inte om utan när lantbruket skall koncentrera sina krafter i ett fåtal företag.

LRF har med sitt totalitära maktmissbruk lyckats väl. Den demokratiska kraften som vurnat för landsbygden står handfallen och bakbunden. Centern måste våga ta avstånd från den marknadsliberalism och konkurrenspolicy som LRF står för. Det är ju en omöjlig politisk uppgift att föra ut budskapet , "hela Sverige skall leva" och samtidigt med förbundna ögon tillåta att kusinen raserar tusentals lantbruk varje år och dessutom avdela en nyliberal partirepresentant till EU parlamentet som liksom Marit Paulsen anser det vara en självklarhet att handelsportarna skall stå vidöppna oavsett konsekvenser. LRF:s mål har varit att öka maktkoncentrationen i alla led och effekten av denna policy börjar nu klart framträda. Tyvärr har Centern abdikerat inför överheten. Den demokratiska folkrorelsefilosofin har inte passat in i " struktureringen ". Vilka blir då konsekvenserna av lantbrukets anpassning till sk globaliserade marknaden ? Hur skall konsumenterna ges garantier om att den svenska maten verkligen är svenskproducerad ? Och hur påverkas vår förmåga till försörjning av den egna befolkningen ? Vilken är den nationella vinsten när vi frivilligt låter den sk "inre marknaden" långsamt fräta sönder samhällets fundament ? För att kunna rädda jordbruk och andra naturresurser undan de odemokratiska krafter som alltmer flyttar fram sina positioner, och som faktiskt får utmärkt draghjälp från vissa av våra egna EU parlamentariker, måste vi återta den nationella kontrollen.

Fri handel med livsmedel och jordbruksprodukter får inte leda till att länders förmåga till egen försörjning hotas. Livsmedelssäkerhet enl WTO innebär att det land som har råd att importera mat har sin försörjningssituation säkrad. Den sortens "säkerhet har självklart inget med försörjning i ett krisläge eller matkvalite att göra. Det borde vara en självklar rätt för varje land att få producera mat för egen befolkning, och att säga nej till genmat och annat som livsmedelsindustrin försöker profitera på, men är det möjligt när vi släppt den demokratiska kontrollen över jordbruket ?

Protesterna i Seattle är ett tecken på att globaliseringen inte är en opåverkbar naturkraft som alla skall anpassa sig till. Konsumenterna skall inte behöva lägga liken på bordet och bevismaterial för varenda krav där handelsintressen hotar miljö och hälsa. Aktuellt exempel Frankrikes importstopp av brittiskt nötkött. Internationella maktstrukturer som EU och WTO kommer inte att tillåta demokratisk protektionism i form av etik , djurskydd matkvalite osv. Det har vi nu färskare exempel på. Sammanbrottet i Seattle visar dock att fri handel inte kan accepteras till varje pris. Ett litet ljus i mörkret kan man väl säga att WTO:s egen expertrapport om miljö och handel utgör: " Ekonomisk integration har reducerat enskilda nationers lagstiftande makt. Den pågående avvecklingen av ekonomiska gränser stärker därför behovet av att samarbeta i miljöfrågor.

"Marknadskrafterna kan inte lösa miljöproblemen " (GP 991025) Här erkänner WTO:s egna experter att organisationen är

odemokratisk, detta vill man "reparera" genom miljösamarbete. Man nämner att det redan finns 216 internationella miljöavtal men att "konkurrensargumentet" skulle kunna bli en positiv kraft om regeringar söker gemensamma lösningar på miljöproblemen. Författarna till rapporten menar också att: " den accelererande ekonomiska tillväxten är inte uthållig om det inte vidtas kraftfulla åtgärder för att minska råvarukonsumtion och miljöförstörande utsläpp ". Hur allvarligt WTO ser på världshandelns "utsläpp " återstår att se. Växthuseffekten är förmodligen okänd innanför de stängda dörrarna.

Obegriplig däremot är Karl-Erik Olssons svepande och generella kommentar , " Tänk framåt efter WTO sammanbrottet ". HN 5 jan. Den föraktfulla inställningen till u-länder och avsaknad av analys måste vara generande för åtminstone en del av partiets sympatisörer. Frihandel betyder inte alltid att befolkningen i den fattiga världen får det bättre utan ofta lider under ekonomiskt slaveri. Detta faktum verkar Karl-Erik Olsson ha svårt att "förstå", Förhandlingarna i Seattle skulle leda fram till bla ytterligare liberalisering av handel med jordbruksprodukter. Detta leder till att bönder tvingas konkurrera med varandra utan att någon tjänar på detta förutom de stora livsmedelskoncernerna. Så länge EU får fortsätta med protektionismen i nuvarande omfattning finns ingen omedelbar fara för unionens bönder. I annat fall är risken stor att det blir " fri handel " med både bönder och landsbygd. Men det kanske var så Centern och LRF ville ha det.

Leif Gustavsson

10/1 2000 Vessigebo